

Wymagania edukacyjne z historii

Rok szkolny 2025/2026

Przedmiot:	<i>historia</i>
Klasy:	<i>3 d</i>
Nauczyciele uczący:	<i>mgr Kinga Kamińska</i>
Poziom:	<i>Poziom podstawowy</i>
Program nauczania:	<i>Robert Śniegocki, Poznać przeszłość. Program nauczania historii dla liceum i technikum w zakresie podstawowym</i>
Podręcznik:	<i>J. Kłaczko, A. Łaszkiewicz, S. Roszak, Poznać przeszłość 3, Zakres podstawowy. Wyd. NOWA ERA Nr dopuszczenia: 1150/3/2024</i>

Poziom wymagań	Ocena	Wymagania na ocenę śródroczną
Koniecznych	2	<p>Uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, ale jest w stanie je uzupełnić. Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania związane z umiejętnościami określonymi w podstawie programowej.</p> <p>Uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> *wymienić najważniejsze fakty historyczne i umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie) <p>Jest mało aktywny na lekcji</p>
Podstawowych	3	<p>Uczeń wykazuje przeciętne opanowanie materiału przewidzianego programem. Jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *opisać: najważniejsze wydarzenia, genezę i przebieg zdarzeń, ale nie potrafi połączyć je w związki przyczynowo – skutkowe *ocenić zjawiska wywierające wpływ na rozwój ludzkości *przy pomocy nauczyciela poprawnie wykonuje zadania *samodzielnie interpretuje źródła *buduje krótką narrację historyczną
Rozszerzających	4	<p>Uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *dokonać analizy źródeł historycznych *porównać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu *dokonać syntezy historycznej *formułować wnioski i własne oceny *opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi *ukazać różne aspekty procesu historycznego <p>Jest aktywny podczas zajęć lekcyjnych</p>
Dopełniających	5	<p>Uczeń opanował wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową, wykazuje zainteresowanie przedmiotem.</p> <p><u>Uczeń potrafi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> *samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne *przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie(oceny) różniące się między sobą *sformułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko *ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych *rozwijać umiejętności korelacji między przedmiotowej (religia, etyka, język polski) <p>Jest aktywny na lekcji oraz uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych</p>
	6	<p>Uczeń może otrzymać ocenę celującą gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Prezentuje rozległą wiedzę historyczną * Przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny *Wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski w odniesieniu do nowych treści, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy *Jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji *Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe *Swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu, wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem, wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne *Potrafi selekcjonować i hierarchizować nabytą wiedzę *Samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania *Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN <u>Uczeń:</u>
I. Świat w II poł. XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> *porównuje procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec w XIX w. *wyjaśnia przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych *omawia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich, Stanów Zjednoczonych i Japonii * przedstawia przemiany gospodarcze w Europie i świecie, wymienia najważniejsze odkrycia naukowe i dokonania techniczne; charakteryzuje procesy migracyjne *charakteryzuje nowe prądy ideowe i kulturowe, ruch emancypacyjny kobiet przemiany obyczajowe i początki kultury masowej *wyjaśnia procesy demokratyzacji ustrojów państw Europy Zachodniej *charakteryzuje różne formy zorganizowanej działalności robotników
II. Ziemie polskie	<ul style="list-style-type: none"> *wyjaśnia genezę powstania styczniowego i opisuje jego następstwa * opisuje działania władz powstańczych, charakter toczonych walk oraz międzynarodową reakcję na

w II poł. XIX w.	<p>powstanie</p> <ul style="list-style-type: none"> *charakteryzuje organizacje polskiego państwa podziemnego w okresie powstania styczniowego, z uwzględnieniem roli jego przywódców, w tym Romualda Traugutta *przedstawia problem uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z procesem uwłaszczeniowym w pozostałych zaborach *wyjaśnia cele i porównuje metody polityki zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej, rusyfikacja, germanizacja, autonomia galicyjska *porównuje zmiany zachodzące w sytuacji społeczno-gospodarczej w trzech zaborach *charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców *charakteryzuje proces formowania się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków i innych grup narodowych zamieszkujących tereny dawnej Rzeczypospolitej; dostrzega znaczenie języka, wiary, edukacji dla podtrzymania świadomości narodowej *rozpoznaje przejawy odradzania się polskości na Górnym Śląsku, Warmii i Mazurach *przedstawia genezę nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy), z uwzględnieniem ich przedstawicieli *wyjaśnia genezę, charakter i skutki rewolucji w latach 1905-1907 w Królestwie Polskim *wyjaśnia specyfikę polskiego pozytywizmu oraz twórczości młodopolskiej *rozpoznaje dorobek kultury polskiej doby pozytywizmu i Młodej Polski *wskazuje przykłady najwybitniejszych dzieł tworzonych „ku pokrzepieniu serc” *rozpoznaje najważniejszych ludzi nauki oraz omawia ich dokonania
-------------------------	---

Wymagania na ocenę roczną: wymagania śródroczne + treści z działów III - VII

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową...” MEiN <u>Uczeń:</u>
III. I wojna światowa	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu wojny, z uwzględnieniem procesu powstawania dwóch przeciwstawnych systemów sojuszy *opisuje charakter działań wojennych na różnych frontach *wyjaśnia okoliczności przystąpienia USA do wojny i ich rolę w konflikcie * wyjaśnia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej w Rosji *wyjaśnia przyczyny klęski państw centralnych i Rosji * omawia stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny *przedstawia koncepcje polskich ugrupowań politycznych wobec nadciągającego konfliktu światowego *analizuje umiędzynarodowienie sprawy polskiej (m.in. akt 5 listopada, rola USA i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 r.) *charakteryzuje przykłady zaangażowania militarne Polaków podczas wojny, z uwzględnieniem losów Legionów
IV. Świat po I wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> *analizuje cywilizacyjne i kulturowe następstwa wojny; ocenia straty wojenne; wylicza spł. i gosp. następstwa wojny *przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego; charakteryzuje słabe strony ładu wersalskiego *charakteryzuje cele Ligi Narodów * wyjaśnia znaczenie układów w Rapallo i Locarno dla ładu międzynarodowego * charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy * rozpoznaje dorobek okresu międzywojennego w dziedzinie kultury i nauki *wyjaśnia genezę powstania państwa sowieckiego i charakteryzuje jego politykę wew. i zagraniczną w okresie międzywojennym *wyjaśnia genezę faszyzmu i charakteryzuje faszystowskie Wochy *charakteryzuje drogę Hitlera do władzy w Niemczech *charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną III Rzeszy w latach 30-tych * porównuje funkcjonowanie aparatu terroru w ZSRR i III Rzeszy * przedstawia ideologiczne, polityczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej *wyjaśnia wpływ polityki hitlerowskich Niemiec na rozbijanie systemu wersalskiego;
V. II Rzeczpospolita	<ul style="list-style-type: none"> *analizuje proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej *przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski *charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy z Niemcami, z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich i plebiscytów *charakteryzuje proces kształtowania się polskiej granicy wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem wojny polsko-bolszewickiej *porównuje kształt terytorialny I i II Rzeczypospolitej *charakteryzuje ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r. * wyjaśnia przyczyny przewrotu majowego, charakteryzuje jego przebieg oraz ocenia skutki ustrojowe (nowela sierpniowa, konstytucja kwietniowa z 1935 r.) *ocenia wpływ Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego oraz innych polityków na kształt II Rzeczypospolitej, porównuje ich wizje Polski *charakteryzuje życie polityczne w Polsce w czasie rządów sanacyjnych *ocenia rolę wybitnych postaci w odbudowie niepodległej Polski i kształtowaniu jej ustroju

	<ul style="list-style-type: none"> *zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Polski, Europy i świata w okresie międzywojennym *charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń *charakteryzuje strukturę społeczeństwa II Rzeczypospolitej, uwzględniając jego wielonarodowy, wielokulturowy i wieloreligijny charakter * przedstawia i ocenia dokonania pierwszych lat odbudowy (m.in. reformy Władysława Grabskiego i unifikacja państwa) *omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich *charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej z lat 30-tych (m.in. reformy Eugeniusza Kwiatkowskiego) *rozpoznaje osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki z okresu II Rzeczypospolitej oraz ich twórców *charakteryzuje zróżnicowanie kulturowe II Rzeczypospolitej
VI. II WOJNA ŚWIATOWA	<ul style="list-style-type: none"> *omawia współpracę hitlerowskich Niemiec i ZSRS w latach 1939–1941; *charakteryzuje etapy agresji i aneksji obu totalitarnych mocarstw; *sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne); *charakteryzuje politykę hitlerowskich Niemiec na terenach okupowanej Europy; *wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi; *opisuje uwarunkowania militarne i polityczne konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam) i przedstawia ich ustalenia *charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej; *wyjaśnia cele wojenne hitlerowskich Niemiec i ZSRS; *charakteryzuje etapy wojny obronnej, podaje przykłady bohaterstwa obrońców, w tym: Westerplatte, Poczty Polskiej, Mokrej, Wizny, bitwy nad Bzurą, Warszawy, Kocka i zbrodni wojennych dokonanych przez agresorów, w tym w: Wieluniu, Bydgoszczy, Katowicach, Grodnie; *przedstawia podział ziem polskich między okupantów; wskazuje przykłady współpracy między nimi; *wyjaśnia znaczenie powołania polskich władz państwowych i sił zbrojnych na uchodźstwie; *wyjaśnia przyczyny przegranej przez Polskę wojny obronnej. *charakteryzuje etapy eksterminacji Żydów (dyskryminacja, stygmatyzacja, izolacja, zagłada); *rozpoznaje główne miejsca eksterminacji Żydów polskich i europejskich oraz innych grup etnicznych i społecznych na terenie Polski i Europy Środkowo- -Wschodniej (w tym: Auschwitz- -Birkenau, Treblinka, Sobibór, Babi Jar). *opisuje postawy ludności żydowskiej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem powstania w getcie warszawskim; *charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego i społeczności międzynarodowej wobec Holokaustu, z uwzględnieniem „sprawiedliwych”, na przykładzie Ireny Sendlerowej, Antoniny i Jana Żabińskich oraz rodziny Ulmów.
VII. POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ	<ul style="list-style-type: none"> * omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie; * ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla obywateli polskich, znajdujących się pod okupacją sowiecką; * przedstawia przykłady bohaterstwa żołnierzy polskich na frontach II wojny światowej, w tym: bitwę o Narvik, bitwę o Anglię, bitwę pod Tobrukiem, bitwę o Monte Cassino, bitwę pod Falaise, bitwę o Arnhem, bitwę o Kołobrzeg, bitwę o Bredę; * analizuje politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej; * charakteryzuje organizację i cele Polskiego Państwa Podziemnego; * charakteryzuje polityczną i militarną działalność Armii Krajowej oraz Narodowych Sił Zbrojnych i Batalionów Chłopskich; wskazuje różne formy oporu wobec okupantów; * wyjaśnia uwarunkowania akcji „Burza”; * charakteryzuje powstanie warszawskie (uwarunkowania polityczne, przebieg walk, następstwa powstania, postawę aliantów i Związku Sowieckiego);

W przypadku uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel dostosowuje kryteria ocen do możliwości ucznia na podstawie opinii Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

forma	uszczegółowienie
sprawdzian/test	<ul style="list-style-type: none"> *sprawdzenie znajomości treści programowych z kolejnych działów tematycznych *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem
kartkówka	<ul style="list-style-type: none"> *sprawdzenie znajomości treści programowych z 3 ostatnich lekcji *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *może być niezapowiedziana

praca oparta o analizę źródeł	*sprawdzenie umiejętności pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, mapy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania *kontrola biegłości rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska *kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych
odpowiedź ustna	* sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przewidzianym P P oraz wymaganiami edukacyjnymi *obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego *przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych
aktywność	*sprawdzenie zaangażowania ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidualna, pod kierunkiem nauczyciela, praca grupowa)
zadanie domowe/samodzielna praca pozalekcyjna	*określenie zdolności ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych informacji oraz środków multimedialnych *ocena zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej
udział w konkursach przedmiotowych i tematycznych	*ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym P P lub wykraczającej poza ten zakres *reprezentowanie szkoły na zewnątrz